

HØJESTERETS DOM

afsagt onsdag den 24. april 2019

Sag 174/2018

(1. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T ApS

(advokat Christian Falk Hansen)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Aarhus den 13. september 2017 og af Vestre Landsrets 12. afdeling den 18. april 2018.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Thomas Rørddam, Poul Dahl Jensen, Henrik Waaben, Jan Schans Christensen og Lars Apostoli.

Påstande

Dommen er anket af anklagemyndigheden med påstand om stadfæstelse af byrettens dom med den ændring, at bøden nedsættes til 2.328.000 kr., subsidiært ophævelse af landsrettens dom og hjemvisning af sagen til fornyet behandling i landsretten.

T ApS har påstået stadfæstelse af landsrettens dom.

Anbringender

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at landsretten har anvendt hvidvasklovens § 5, jf. dagældende § 2, forkert. T ApS skal ligesom i byretten dømmes for overtrædelse af bestemmelsen i forbindelse med samtlige betalinger omfattet af sagen.

I de tilfælde, hvor der til samme køber er sket kontantsalg af flere biler på samme dag, er § 2 overtrådt, når det samlede kontantbeløb overstiger 50.000 kr. I disse tilfælde er der således

tale om flere betalinger, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet. Det kan ikke føre til et andet resultat, at salget af de enkelte biler er blevet faktureret hver for sig, og at virksomheden opfattede og håndterede handlerne som enkeltstående aftaler og ikke havde til hensigt at omgå kontantforbuddet. Det er også uden betydning, at der ikke er givet rabat ved salg af flere biler til samme køber.

T kunne lige så godt have udfærdiget en samlet faktura i stedet for flere fakturaer. Det forhold, at det af hensyn til afregning af eksportgodtgørelse efter reglerne i registreringsafgiftsloven var praktisk at udfærdige separate fakturaer på salget af de enkelte biler, ændrer ikke ved, at der er tale om en samlet handel vedrørende salg af flere biler til samme køber.

Direktør A har ikke bestridt opgørelsen af bilsalg i sagen. Overtrædelserne af kontantforbuddet kan tilregnes en eller flere medarbejdere i T som i hvert fald groft uagtsomme, og den subjektive betingelse for at dømme selskabet er derfor også opfyldt.

Da byretten og landsretten har fundet, at overtrædelserne af kontantforbuddet alene kan tilregnes medarbejderne som groft uagtsomme, bør bøden ikke forhøjes med 50 % efter straffeskærpselsesbestemmelsen i § 78, stk. 2, jf. den dagældende § 37, stk. 2. Bødestraffen bør derfor udmåles efter hovedreglen i henhold til § 78, stk. 1, jf. den dagældende § 37, stk. 1, således at bøden for hvert forhold fastsættes til 25 % af det beløb, der er modtaget over beløbsgrænsen på 50.000 kr., dog mindst 10.000 kr.

Ved landsrettens dom blev T alene dømt for overtrædelse af kontantforbuddet i 19 tilfælde, hvor der er modtaget en kontantbetaling på 50.000 kr. eller mere ved salg af en enkelt bil, og parterne er enige om, at loven er overtrådt i disse tilfælde. Landsretten har imidlertid uden nærmere begrundelse frifundet T i ni andre tilfælde, hvor der ligeledes er betalt 50.000 kr. eller mere for en enkelt bil, men hvor samme kunde ved samme lejlighed har købt og betalt for andre biler. Bødestraffen alene for disse ni tilfælde udgør 90.000 kr. (minimumsstraffen på 10.000 kr. pr. forhold). Derfor skal bødestraffen under alle omstændigheder forhøjes med 90.000 kr.

T ApS har anført navnlig, at det objektive gerningsindhold i hvidvasklovens dagældende § 2 ikke er realiseret. Der er ingen indikationer på, at virksomheden har indgået i transaktioner, der kan forbindes med hverken hvidvask eller finansiering af terrorisme. Selskabet driver

legal virksomhed med eksport af brugte biler, hvor virksomhedens fortjeneste udspringer af sammenhængen mellem indkøbspris, videresalgspris og refusion af registreringsafgift.

Landsretten har med rette lagt til grund, at de omtvistede betalinger ikke er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet i de tilfælde, hvor samme køber har foretaget kontantkøb af flere biler den samme dag. Der er anvendt separat faktura for hver enkelt bilsalg af hensyn til beregningen af eksportgodtgørelse – ikke med henblik på omgåelse af lovens kontantforbud. I øvrigt har de enkelte bilhandler og betalinger heller ikke noget med hinanden at gøre, og der er ikke ydet rabat ved salg af flere biler til samme kunde. Forholdet svarer således ikke til den i lovens forarbejder omtalte situation med betaling af flere rater til dækning af købesummen for en og samme salgsgenstand.

Selskabet og dets direktør og ejer har ikke opnået økonomisk vinding ved modtagelse af kontantbetalingerne. Man har heller ikke været opmærksom på, at det kunne indebære en overtrædelse af kontantforbuddet, hvis summen af betalingerne for flere bilsalg til samme kunde oversteg 50.000 kr. I de tilfælde, hvor der er modtaget mindre end 50.000 kr. kontant ved salg af den enkelte bil, har der i hvert fald ikke været tale om grov uagtsomhed, og strafansvar er derfor også udelukket af den grund. Hvis det lægges til grund, at betingelserne for strafansvar er opfyldt, bør der i disse tilfælde ske strafbortfald eller strafnedsættelse efter straffelovens regler om undskyldelig uvidenhed om retsregler mv.

T har erkendt, at der i enkelte tilfælde er sket en fejl ved modtagelse af kontant betaling på 50.000 kr. eller mere ved salg af enkelte biler. Ved landsrettens dom er T fundet skyldig i overtrædelse af kontantforbuddet i disse tilfælde, og der er ikke grundlag for at dømme selskabet for overtrædelse i videre omfang end sket. De ni yderligere tilfælde, som er omtalt af anklagemyndigheden, indgår ikke længere i sagen.

Retsgrundlag

Kontantforbuddet

Kontantforbuddet blev oprindeligt indført ved lov nr. 117 af 27. februar 2006 om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven).

Forbuddet fremgik af lovens § 2, der havde følgende ordlyd:

”§ 2. Forhandlere af genstande samt auktionsholdere må ikke modtage kontantbetalinger på 100.000 kr. eller derover, hvad enten betalingen sker på én gang eller som flere betalinger, der ser ud til at være indbyrdes forbundet.”

Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget (Folketingstidende 2005-06, tillæg A, lovforslag nr. L 47, s. 1326) fremgår bl.a.:

”1. Indledning

Den gældende lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven) foreslås erstattet af en ny lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme.

Lovforslagets formål er at indføre skærpede krav til de forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og terrorfinansiering, der i dag fremgår af hvidvaskloven. Dette sker som led i den fortsatte indsats med bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering.

...

Endvidere er der for forhandlere af genstande samt auktionsholdere foreslået et forbud mod at modtage kontantbetalinger på 15.000 euro eller derover (kontantforbuddet).

...

Med lovforslaget opfyldes dele af Danmarks forpligtelser efter direktivet om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme – det 3. hvidvaskdirektiv (herefter benævnt ”direktivet”).”

Af de specielle bemærkninger til § 2 i lovforslaget (Folketingstidende 2005-06, tillæg A, lovforslag nr. L 47, s. 1335) fremgår bl.a.:

”Det følger af den gældende hvidvasklov, at forhandlere af genstande og auktionsholdere er omfattet af lovens anvendelsesområde, hvis beløbet, der omsættes for, modsvarer 15.000 euro eller derover, og der betales med kontanter.

Det foreslås i stedet at indføre et forbud mod, at forhandlere af genstande og auktionsholdere modtager kontantbetalinger på 15.000 euro eller derover, hvad enten betalingen sker på én gang eller som flere betalinger, der ser ud til at være indbyrdes forbundet. Forslaget betyder, at forhandlere af genstande og auktionsholdere ikke må modtage kontantbetalinger på 15.000 euro eller derover. Det samme gælder, hvis kontantbetalingen består af flere betalinger, der tilsammen udgør 15.000 euro eller derover, og der ser ud til at være en sammenhæng mellem betalingerne. Det sidste led i bestemmelsen er indsat for at hindre omgåelsestilfælde.”

Ved lov nr. 634 af 12. juni 2013 blev personkredsen omfattet af kontantforbuddet udvidet, og kontantforbuddets beløbsgrænse blev nedsat fra 100.000 kr. til 50.000 kr. Bestemmelsen hav-

de herefter følgende ordlyd, som var gældende på det tidspunkt, hvor de i sagen omhandlede forhold fandt sted:

”§ 2. Erhvervsdrivende, som ikke er omfattet af § 1, stk. 1, må ikke modtage kontantbetalinger på 50.000 kr. eller derover, hvad enten betalingerne sker på én gang eller som flere betalinger, der ser ud til at være indbyrdes forbundet.”

Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget (lovforslag nr. L 164 af 28. februar 2013) fremgår bl.a.:

”11. Hvidvasklovens kontantforbud

...

11.2. Lovforslagets udformning

11.2.1. I praksis har der vist sig flere eksempler på situationer, som ikke er omfattet af hvidvasklovens kontantforbud, men hvor der har været tale om usædvanlige kontantbetalinger, og hvor der kan være en mistanke om hvidvask.

...

På den anden side giver den gældende beløbsgrænse på 100.000 kr. mulighed for, at betydelige beløb forholdsvis hurtigt kan hvidvaskes eksempelvis ved kontant køb af løsøre-egenstande, eksempelvis (brugte) biler, op til 99.999 kr., hvis de enkelte køb ikke er indbyrdes forbundne eller det ikke kan bevises, at de er indbyrdes forbundne. Det er Statsadvokaten for Økonomisk og International Kriminalitets vurdering, at en lavere beløbsgrænse vil forbedre mulighederne for at forhindre hvidvask af udbytte, der stammer fra økonomisk kriminalitet.

Forslaget til en ny beløbsgrænse er således fastsat under hensyn til på den ene side, at borgerne i videst muligt omfang bør bevare adgangen til at benytte sig af kontant betaling, hvis de ønsker det, og til på den anden side den risiko for hvidvask, der er forbundet med store kontantbetalinger. Efter Justitsministeriets opfattelse tilgodeses borgernes interesse i væsentlig grad ved forslaget om en beløbsgrænse på 50.000 kr., idet der sjældent vil være anledning til at betale så stort et beløb kontant. Samtidig vil en beløbsgrænse på 50.000 kr. forbedre mulighederne for at forhindre hvidvask af udbytte, der stammer fra økonomisk kriminalitet.”

Af lovforslagets specielle bemærkninger til § 2 fremgår bl.a.:

”Der foreslås ingen ændringer i, at forbuddet også omfatter flere betalinger, der ser ud til at være indbyrdes forbundet, hvis den samlede betaling udgør 50.000 kr. eller derover. Det forudsættes herved, at løbende ydelser ikke i sig selv skal anses for at være indbyrdes forbundne. Kontantforbuddet vil således kun ramme betaling af f.eks. leje af hus eller husrum, leje af bil eller levering af vand, varme og gas eller elektricitet, hvis betalingen for en enkelt periode udgør 50.000 kr. eller derover. Hvis der derimod er tale om ratevis betaling, eksempelvis i forbindelse med køb af en løsøre-egenstand eller en fast ejendom eller i forbindelse med betaling for en entrepriseydelse eller en rejse, vil de

enkelte rater være indbyrdes forbundne, og kontantforbuddet vil dermed ramme tilfælde, hvor den samlede betaling udgør 50.000 kr. eller derover.”

Ved lov nr. 651 af 8. juni 2017 blev bestemmelsen om kontantforbud flyttet til § 5, der har følgende ordlyd:

”§ 5. Erhvervsdrivende, som ikke er omfattet af § 1, stk. 1, må ikke modtage kontantbetalinger på 50.000 kr. eller derover, hvad enten betalingen sker på én gang eller som flere betalinger, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet.”

I bemærkningerne til lovforslaget (lovforslag nr. L 41 af 13. oktober 2016) hedder det bl.a.:

”§ 2 i den gældende hvidvasklov indeholder et kontantforbud for erhvervsdrivende, som ikke er omfattet af den gældende hvidvasklovs anvendelsesområde.

Efter den foreslåede § 5 må erhvervsdrivende, som ikke er omfattet af § 1, stk. 1, ikke modtage kontantbetalinger på 50.000 kr. eller derover, hvad enten betalingen sker på én gang eller som flere betalinger, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet. Den foreslåede bestemmelse viderefører § 2 i den gældende hvidvasklov med redaktionelle ændringer.

Bestemmelsen gennemfører artikel 2, stk. 1, nr. 3, litra e, og artikel 11, litra d, i 4. hvidvaskdirektiv...

...

Baggrunden for bestemmelsen er, at der ved store kontantbetalinger er øget risiko for hvidvask af penge og finansiering af terrorisme. Kontantforbuddet foreslås indført som et alternativ til at lade de omhandlede forhandlere være omfattet af kravene, der gælder for de virksomheder, som er omfattet af hvidvaskloven om kundekendskabsprocedurer, underretningspligt m.v.

...

Forbuddet omfatter også flere betalinger, der for den erhvervsdrivende er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet, hvis den samlede betaling udgør 50.000 kr. eller derover. Det sidste led i bestemmelsen skal forhindre omgåelsestilfælde. Det forudsættes herved, at løbende ydelser ikke i sig selv skal anses for at være indbyrdes forbundet. Kontantforbuddet vil således kun ramme betaling af f.eks. leje af hus eller husrum, leje af bil eller levering af vand, varme og gas eller elektricitet, hvis betalingen for en enkelt periode udgør 50.000 kr. eller derover. Hvis der derimod er tale om ratevis betaling, eksempelvis i forbindelse med køb af en løsøregenstand eller en fast ejendom eller i forbindelse med betaling for en entreprisydelse eller en rejse, vil de enkelte rater være indbyrdes forbundet, og kontantforbuddet vil dermed ramme tilfælde, hvor den samlede betaling udgør 50.000 kr. eller derover.

...

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2. Ansvarsubjektet for overtrædelse af § 5 er den erhvervsdrivende, og den strafbare handling er modtagelse af kr. 50.000 eller derover. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en erhvervsdrivende, der modtager 75.000 kr. i kontanter ved salg af en vare, eller en erhvervsdrivende, der modtager to betalinger på 30.000 kr. for den samme tjenesteydelse, hvor betalingerne derfor må formodes at være delt i flere afdrag for at omgå § 5.”

Straf

I hvidvasklovens § 78 (lov nr. 651 af 8. juni 2017) hedder det bl.a.:

”§ 78.

...

Forsætlig eller groft uagtsom overtrædelse af § 5, ... straffes med bøde.

...

Stk. 2. Ved særlig grove eller omfattende forsætlige overtrædelser af § 5, ... kan straffen stige til fængsel indtil 6 måneder.

...

Stk. 4. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.”

I bemærkningerne til lovforslaget (lovforslag nr. L 41 af 13. oktober 2016) anføres om strafudmålingen bl.a.:

”Det fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 12, nr. 2, at der ikke med forslaget var tilsigtet ændringer i de gældende bødeudmålingsprincipper, hvor bøden som udgangspunkt fastsættes til 25 pct. af det beløb over beløbsgrænsen – som efter forslaget vil være 50.000 kr. – der er modtaget i de enkelte handler, dog mindst 10.000 kr. Der er med den foreslåede bestemmelse om kontantforbud i lovforslagets § 5 ikke tilsigtet ændringer i de gældende bødeudmålingsprincipper.”

Bestemmelsen er en videreførelse af hvidvasklovens dagældende § 37 (lovbekendtgørelse nr. 1022 af 13. august 2013). Om strafniveauet er der bl.a. anført følgende i de almindelige bemærkninger til lovforslaget af 28. februar 2013 (lovforslag nr. L 164):

”Strafniveauet for overtrædelse af hvidvasklovens § 2 er fastlagt i retspraksis, jf. bl.a. 2 domme afsagt af Vestre Landsret, som er gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2009 side 2619 og Ugeskrift for Retsvæsen 2011 side 29.

I førstegangstilfælde fastsættes bøden som udgangspunkt, så den svarer til 25 pct. af de beløb over 100.000 kr., som er modtaget i de enkelte handler, dog mindst 10.000 kr. Der anvendes således som udgangspunkt absolut kumulation ved fastsættelsen af bøden.”

I lovforslagets specielle bemærkninger til bestemmelsen om kontantforbuddet er der anført følgende om strafudmålingen:

”Der tilsigtes ikke med forslaget ændringer i de gældende bødeudmålingsprincipper, hvorefter bøden som udgangspunkt fastsættes til 25 pct. af de beløb over beløbsgrænsen – som efter forslaget vil være 50.000 kr. – som er modtaget i de enkelte handler, dog mindst 10.000 kr.”

EU-ret

Lov nr. 117 af 27. februar 2006 gennemførte dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF af 26. oktober 2005 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme (3. hvidvaskdirektiv). Af dette direktivs præambel og artikel 2 fremgår bl.a.:

”(1) Massive strømme af sorte penge kan skade den finansielle sektors stabilitet og omdømme og true det indre marked, og terrorisme ryster samfundet i dets grundvold. Ud over strafferetlige foranstaltninger til bekæmpelse heraf kan en forebyggende indsats via det finansielle system være virkningsfuld.

(2) Kredit- og finansieringsinstitutternes soliditet, integritet og stabilitet samt tilliden til det finansielle system som helhed kan lide alvorlig skade som følge af kriminelle og medvirkende personers bestræbelser på at tilsløre anvendelsen af udbyttet af kriminelle handlinger eller at kanalisere lovlige eller ulovlige midler over i finansiering af terrorisme. For at undgå at medlemsstaterne vedtager foranstaltninger til beskyttelse af deres finansielle systemer, som kan være uforenelige med det indre marked og med retsstatens og Fællesskabets fundamentale retsgrundsætninger, er det nødvendigt, at Fællesskabet griber ind på dette område.

...

(18) Det har gentagne gange vist sig, at der ved store kontantbetalinger er stor risiko for hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme. ... Forhandlere af genstande af høj værdi, så som ædelstene eller ædle metaller eller kunstværker, samt auktionsholdere omfattes under alle omstændigheder af direktivet, hvis de modtager kontantbetalinger på 15.000 EUR eller derover. ... Da forholdene er forskellige i de enkelte lande, kan medlemsstaterne beslutte at vedtage strengere bestemmelser for på passende måde at imødegå den risiko, der er forbundet med store kontantbetalinger.

...

Artikel 2

1. Dette direktiv gælder for:

...

3) følgende juridiske eller fysiske personer under udøvelsen af deres erhverv:

...

e) andre fysiske eller juridiske personer, der handler med varer, hvis der betales med kontantbeløb på mindst 15.000 EUR, hvad enten transaktionen gennemføres på én gang eller som flere operationer, der ser ud til at være indbyrdes forbundet.”

Direktivbestemmelsen er videreført i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/849 af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme (4. hvidvaskdirektiv).

Højesterets begrundelse og resultat

I perioden fra januar 2015 til marts 2016 solgte T ApS mere end 500 brugte biler til udenlandske opkøbere mod kontant betaling. Sagen angår, om selskabet ved at modtage kontant betaling for bilerne overtrådte kontantforbuddet i hvidvasklovens § 5, dengang lovens § 2.

Efter hvidvasklovens § 5 må den erhvervsdrivende ikke modtage kontantbetalinger på 50.000 kr. eller derover, hvad enten betalingen sker på én gang eller som flere betalinger, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet.

Kontantforbuddet i henhold til hvidvasklovens § 5 overtrædes, når den erhvervsdrivende på én gang modtager kontant betaling på 50.000 kr. eller derover. Højesteret finder, at dette gælder, uanset om kontantbetalingen dækker køb af en eller flere genstande, og uden hensyn til, om der måtte være indbyrdes forbindelse mellem de enkelte køb. Det er også uden betydning, om der sker særskilt fakturering af de enkelte køb.

I de tilfælde, hvor den erhvervsdrivende ikke på én gang modtager kontant betaling på 50.000 kr. eller derover, sker der efter bestemmelsen overtrædelse af kontantforbuddet ved flere betalinger på samlet 50.000 kr. eller derover, såfremt betalingerne er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet. Som anført i lovforarbejderne kan dette eksempelvis være tilfældet, hvis der er tale om ratevis betaling af købesummen for en løsøregenstand eller tjenesteydelse. Højesteret finder, at forarbejderne må forstås således, at der også kan foreligge den fornødne indbyrdes forbindelse mellem flere kontantbetalinger på under 50.000 kr., som ikke er sket på én gang, når betalingerne dækker flere forskellige varer eller tjenesteydelser, som er købt ved samme aftale. Endvidere kan betingelsen om indbyrdes forbindelse mellem kontantbetalinger, som ikke er sket på én gang, efter omstændighederne være opfyldt, hvis de dækker flere købsaftaler, som er sammenhængende f.eks. i kraft af et samhandelsmønster eller aftale om rabat.

Ved Ts salg af biler har prisen for den enkelte bil i langt de fleste tilfælde været under 50.000 kr., men i 19 tilfælde er der sket salg af en enkelt bil til en enkelt kunde, som har betalt mere end 50.000 kr. kontant for bilen. Ved landsrettens dom er T fundet skyldig i overtrædelse af kontantforbuddet i henhold til hvidvaskloven og idømt en samlet bøde på 190.000 kr. for disse tilfælde. Denne bøde er ikke til prøvelse for Højesteret.

I ni yderligere tilfælde er der sket kontantsalg af en bil til en pris, som overstiger 50.000 kr. I disse tilfælde har T samme dag solgt andre biler – for mindre end 50.000 kr. – til samme kunde. Om disse forhold har landsretten bemærket, at ”der – således som sagen er forelagt for landsretten – ikke er grundlag for tillige at anse T ApS for skyldig i de tilfælde, hvor der er sket enkeltbetalinger på 50.000 kr. og derudover, men som samtidig er indgået i en samlebetaling fra samme kunde.” Der foreligger ikke for Højesteret nogen hindring for at anse T for skyldig i overtrædelse af kontantforbuddet også i disse tilfælde. I lighed med de 19 tilfælde, hvor der er sket kontantsalg af en enkelt bil til en enkelt kunde, finder Højesteret, at der også ved salget af de ni biler er sket en overtrædelse af kontantforbuddet. I overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand fastsættes straffen til minimumsbøden på 10.000 kr. for hvert af de ni forhold, i alt 90.000 kr., jf. hvidvasklovens § 78, stk. 4, jf. stk. 1, jf. § 5, jf. de tilsvarende bestemmelser i den dagældende lovbekendtgørelse nr. 1022 af 13. august 2013 § 37, stk. 3, jf. stk. 1, jf. § 2.

Sagens hovedspørgsmål angår de resterende tilfælde, hvor T har foretaget kontantsalg af flere biler til samme kunde den samme dag, og hvor prisen for den enkelte bil har været mindre end 50.000 kr., men hvor summen af de kontante beløb har været større end lovens beløbsgrænse på 50.000 kr. Der er udstedt særskilt faktura vedrørende salget af hver enkelt bil. Spørgsmålet er, om der også er sket overtrædelse af hvidvasklovens kontantforbud i disse tilfælde.

Ved bevisbedømmelsen har landsretten lagt til grund bl.a., at der ”ikke efter bevisførelsen [er] grundlag for at tilsidesætte As forklaring om, at den samme opkøber ofte køber bilerne hos T ApS på forskellige tidspunkter på samme dag, idet de udenlandske opkøbere kører rundt i området og opkøber biler hos andre forhandlere for så måske senere at vende tilbage til T ApS samme dag for at købe flere biler.” Endvidere har landsretten anført, at ”der ikke er grundlag for at tilsidesætte As forklaring om, at baggrunden for, at de enkelte bilsalg faktureres hver for sig er, at virksomheden opfattede og juridisk håndterede handlerne som enkeltstående aftaler om individuelt bestemte genstande med individuelt mangelsansvar i en for begge

parter risikobetonet handel med brugte genstande, og at det i øvrigt også for at opnå afgiftsrefusion var nødvendigt at fakturere hver bil for sig.”

Højesteret kan ikke efterprøve den konkret foretagne bevisbedømmelse og må derfor lægge landsrettens vurdering af de faktiske forhold til grund, jf. retsplejelovens § 933, stk. 2, jf. § 912, stk. 1, nr. 4, modsætningsvis.

Højesteret finder, at landsretten – uanset As forklaring om, hvordan salg og betalinger fandt sted – må have lagt til grund, at T ikke i nogen af de her omhandlede tilfælde modtog et kontantbeløb på 50.000 kr. eller derover på én gang. Landsretten må endvidere have lagt til grund, at der ikke er sket samtidigt salg af flere biler med en samlet pris på 50.000 kr. eller derover. Efter landsrettens bevisvurdering må der således tages udgangspunkt i en situation, hvor kunden – efter køb og betaling af en eller flere biler til en samlet pris på mindre end 50.000 kr. – har forladt forretningen uden aftale om køb af flere biler, men efterfølgende er vendt tilbage senere samme dag og har købt og betalt for flere biler for under 50.000 kr., hvorved summen af kontantbetalinger samme dag fra samme kunde har oversteget 50.000 kr.

På baggrund af landsrettens bevisbedømmelse lægger Højesteret herefter til grund, at T ikke i videre udstrækning end ved de ovenfor omtalte salg af i alt 28 biler til en pris, som overstiger 50.000 kr. pr. bil, har modtaget kontant betaling af 50.000 kr. eller derover på én gang eller har modtaget flere kontantbetalinger på under 50.000 kr., som er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet på en måde, som indebærer overtrædelse af hvidvasklovens kontantforbud.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens dom med den ændring, at bødestraffen til T forhøjes med 90.000 kr. til 280.000 kr.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes med den ændring, at T ApS straffes med en bøde på 280.000 kr.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for Højesteret.